

Základní škola a Mateřská škola Katov, příspěvková organizace

Prevence školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi:

1. žáci se speciálně vzdělávacími potřebami
2. žáci, kteří nastoupili do školy
3. žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
4. žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
5. žáci, kteří jsou často nemocní a mají dlouhodobou absenci
6. žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
7. žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem nebo závadovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu, šikanou či kyberšikanou.

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím

třídních učitelů. Třídní učitele a vyučující daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole závisí nejenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení, míře sebedůvěry a celkovém klimatu třídy.

Problémy žáka ve vyučovací hodině:

1. nerozumí výkladu
2. neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
3. nestíhá zapisovat podle výkladu
4. nedokáže určit, co je podstatné a co nepodstatné
5. neumí se soustředit, nechá se lehce rozptýlit okolními jevy
6. opakovaně je v práci vyrušován spolužáky

Problémy s domácí přípravou:

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

1. slabá vůle, lenost (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)
2. nedostatek návyků pro systematickou domácí přípravu (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nemá vytvořený systém učení)
3. neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní, prokrastinace
4. problémy v komunikaci s vyučujícím
5. strach z vyučujícího
6. obava sdělit, že něčemu nerozumí
7. neznalost pravidel konzultací s vyučujícím problémového předmětu
8. nejví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptýluje i svoje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících, učivo zesměšňuje a nevhodně na sebe upozorňuje

Ostatní problémy negativně ovlivňující studium:

1. dlouhodobé zdravotní problémy
2. změna bydliště, komplikované dojíždění
3. problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)
4. stres z neprospěchu
5. útky před problémy
6. problémy v sociálním prostředí vrstevníků, začlenění do kolektivu

Formy práce s neúspěšnými žáky:

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým zejména patří:

1. snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
2. úzce spolupracujeme s rodiči, PPP, SPC
3. pomáháme rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření
4. uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
5. po dohodě na pedagogické radě bylo těmto žákům nabídnuto doučování, které vede Mgr. Ing. Eva Bauerová. Koná se každé úterý od 13:30 h do 14: 30 h. Je financováno ze Šablon OP JAK. Docvičováno je vždy aktuální učivo, které dělá žákům obtíže.
5. nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním
6. pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
7. v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
8. zadáváme pravidelné úkoly vycházející ze stanoveného obsahu učiva – zadání práce pro domácí přípravu učiva, na žakovský gmail posíláme odkazy na procvičování aktuálního učiva
9. užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
10. používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky – dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
11. jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP:

1. poskytování podpůrných opatření prvního stupně
2. plán pedagogické podpory - vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil
3. individuální vzdělávací plán - podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem
4. předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence - o zařazení žáka do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení
5. asistent pedagoga - personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ
6. doporučení ze ŠPZ - o vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka

Nástup žáka do školy:

1. co nejdelší dobrá motivace – zažívání příjemných věcí a úspěchu, pozitivní hodnocení
2. hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat s nastavenou laťkou, každé dítě je na školu jinak připraveno
3. pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho

4. spolupráce školy s MŠ Katov a MŠ Níhov – již několik let na škole probíhají setkání budoucích prvňáků - adaptace na školní prostředí, předškoláci se chodí dívat do výuky, zapojují se do jednoduchých úkolů
5. komunikace s rodiči – rodičům je nutné vše vysvětlit, komunikovat s nimi, poradit, jak postupovat v domácí přípravě
6. pokud dítě začne selhávat, je nutné upravit vyučovací metody
7. všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování
8. pokud ale dítě výrazně selhává – nutná přesná diagnostika příčin problému – vyšetření v PPP, SPC

Změna školy:

1. změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu – soulad musí zajistit vyučující
2. neznámá to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný rodič), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť – komunikace učitel – rodič – žák – informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

Nemoc, zvýšená omluvená absence:

1. při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, každodenní posílání úkolů a probírané látky na žákovský gmail, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy
2. na žákovský gmail posíláme odkazy na procvičování aktuálního učiva
2. sledovat absenci žáka – zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, rodinných důvodů, nejsou pravidelné v době, kdy se píše prověrka, kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu

Změna situace v rodině:

1. s žáky jsme v každodenním kontaktu, proto poznáme změnu v rodinné situaci a můžeme žáky vyslechnout a pomoci, vše je založeno na vzájemné důvěře
2. sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování, nutné vždy řešit osobní schůzkou s rodiči, v případě potřeby doporučit odbornou pomoc – např. psychologa mimo školu

Špatná sociální situace:

1. poskytnout žákovi pomoc a podporu
2. ohlídat, aby se dítě nestalo terčem posměchu
3. řešit problém s rodiči
4. v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD

5. nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

Závadové chování, záškoláctví:

1. nepřehlížet porušení školního řádu, vyvodit důsledky
2. pokud nepomůže prevence, závadové chování řešit v souladu se školním řádem
3. důsledné řešení zvýšené omluvené absence

V Katově, 28. srpna 2025

Vypracovala: Jana Novotná

Schválila ředitelka školy Eva Hradilová